Jméno: Michael KRÁL

Téma:
Afrika – kolébka lidstva, Olduvai. Proč právě Afrika?

Shrnutí:

Teorií vzniku člověka či života existuje několik. K nejznámějším patří kreacionismus, podle kterého člověk stvořil bůh. Podle hylozoismu vznikl život z pralátky, podle teorie samoplození vznikl z nějakého substrátu. Podle eternitu je život věčný a pouze mění svoje formy, podle teorie panspermie se ve vesmíru volně pohybují zárodky života. Nejuznávanější je však evoluční teorie, podle které vznik člověk postupný vývojem.

Člověk patří do řádu primátů, jehož počátky spadají do druhohor. Nálezy z tohoto nejstaršího období pochází z oázy Fajún v Egyptě a z oblasti Viktoriina jezera. Hominizační proces začíná pravděpodobně v období velkých klimatických změn a změn životního prostředí asi před 12 – 15 mil. lety, kdy se odděluje čeleď Hominidae. Kosterní pozůstatky prvního přímého předchůdce člověka (Ramapithecus) byly také nalezeny v Africe (JZ Keňa). Stejně jako nálezy vývojového stupně Australopitheca, jehož nálezy byly objeveny v jižní a východní Africe. Prvním zástupcem rodu Homo je obvykle považován druh Homo habilis, jež žil ve východní Africe před 1,8 až 1,6 mil. lety a jeho pozůstatky byly objeveny v Olduvajské rokli v Tanzanii v roce 1959. Homo se pravděpodobně vyvinul z autralopitéků.

Olduvajská pánev se nachází v severní Tanzanii na východě planiny Serengeti. Jedná se asi o 48 km dlouhou roklinu. Dno rokliny je tvořeno sedimenty bývalého jezera. Nálezy hominidů se nacházeli právě na okraji tohoto jezera. Právě příznivé klima v této oblasti mělo zásadní vliv na vznik a vývoj člověka.

Pro vznik čeledi hominidae byly zásadní změny ve třetihorách, kdy vznikla Velká příkopová propadlina, a změnilo se klima. Ustoupily lesy a vznikaly stepi, na které se adaptovala právě vznikající čeleď hominidae. Důležité bylo taktéž klima, které nebylo nehostinné, jak z důvodu nedostatku vláhy či jeho nadbytku, taktéž teploty příliš nekolísali a přispěly tak k vývoji této čeledi a později ke vzniku člověka.

Současný člověk h*omo sapiens* se podle některých vědců vyvinul v Africe asi před 400 000 až 250 000 lety a odtud rozšířil do světa, podle jiných se vyvinul na různých místech nezávisle na sobě.

Zdroje:

FEJFAR, O.: *Od trilobita k člověku*. Praha, 1980, 327 s.
HAYWOOD, J. a kol.: *Historie světa*. Columbius, Praha, 1998.
LEAKEY, R.: *Původ lidstva*. Bratislava, 1995, 164 s. ISBN 80-7115-103-3
MAZÁK, V.: *Jak vznikl člověk*. Praha, 1977, 397 s.
SOCHA, V.: *Ejhle člověk!.* Svět. 2008. č.1, s.16 – 18.
Wikipedie, Otevřená encyklopedie: http://en.wikipedia.org/